

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

Упутства за примену стандарда 4:

4.1 Високошколска установа редовно и систематски проверава и, по потреби, изнова одређује:

- циљеве студијског програма и њихову усклађеност са циљевима високошколске установе;
- структуру и садржај студијског програма у погледу односа општеобразовних, научно и стручно-апликативних и теоријско-методолошких дисциплина;
- радно оптерећење студената мерено бројем ЕСПБ бодова;
- исходе и стручност које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања.

4.2 Високошколска установа има утврђене поступке за одобравање, праћење и контролу програма студија.

4.3 Високошколска установа редовно прибавља повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о квалитету студија и својих студијских програма.

4.4 Високошколска установа обезбеђује студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма.

4.5 Високошколска установа обезбеђује непрекидно осавремењивање садржаја курикулума и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа.

4.6 Курикулум студијског програма подстиче студенте на стваралачки начин размишљања, на дедуктивни начин истраживања, као и примену тих знања и вештина у практичне сврхе.

4.7 Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања су дефинисани и доступни јавности, нарочито у електронској форми и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитованих студијских програма.

Одсек за технолошко уметничке студије Лесковац послује у склопу Академије струковних студија Јужна Србија, самосталне акредитоване високошколске установе са важећом дозволом за рад (бр.612-00-01452/2019-6 од 23.12.2019. и измена дозволе за рад бр. 612-00-00033/2021-06 од 09.03.2021. и уверење о акредитацији бр. 612-00-00623/5/2020-03 од 16.11.2021.).

На основу увида у важеће правне акте и документацију приложену за оцену квалитета студијских програма Одсека, може се закључити да је на Одсеку за технолошко уметничке студије Лесковац акредитовано и реализује се четири студијских програма на основним струковним студијама и три на мастер струковним студијама:

- Мастер струковне студије, студијски програм *Заштита животне средине*, акредитован у оквиру техничко-технолошког поља и то за 8 студената у седишту установе (Уверење о акредитацији студијског програма бр. 612-00-00136/8/2018-03 од 18.07.2019.).
- Мастер струковне студије, студијски програм *Текстилно инжењерство*, акредитован у оквиру техничко-технолошког поља и то за 8 студената у седишту установе (Уверење о акредитацији студијског програма бр. 612-00-00135/11/2018-03 од 18.06.2019.)
- Мастер струковне студије, студијски програм *Дигитални дизајн одеће*, акредитован у оквиру уметничког поља и то за 10 студената у седишту установе (Уверење о акредитацији студијског програма бр. 612-00-00010/7/2019-03 од 19.07.2021.)
- Основне струковне студије, студијски програм *Текстилна хемија и заштита животне средине*, акредитован у оквиру техничко-технолошког поља и то за 25 студената у седишту установе (Уверење о акредитацији студијског програма бр. 612-00-03288/2016-06 од 19.05.2017.).

- Основне струковне студије, студијски програм *Безбедност радне и животне средине*, акредитован у оквиру техничко-технолошког поља и то за 25 студената у седишту установе (Уверење о акредитацији студијског програма бр. 612–00–03286/2016–06 од 16.06.2017.).
- Основне струковне студије, студијски програм *Текстилно инжењерство*, акредитован у оквиру техничко-технолошког поља и то за 50 студената у седишту установе (Уверење о акредитацији студијског програма бр. 612–00–03285/2016–06 од 26.05.2017.). Одсек за технолошко ументичке студије Лесковац је у оквиру овог студијског програма 2021.године акредитовао модул по дуалном моделу студија и то за 4 студената, без повећања броја студената из Уверења о акредитацији студијског програма од 26.05.2017.године (Допуна Уверења о акредитацији студијских програма бр. 612–00–00188/5/2021–03 од 29.11.2021.).
- Основне струковне студије, студијски програм *Модни дизајн*, акредитован у оквиру уметничког поља и то за 20 студената у седишту установе (Уверење о акредитацији студијског програма бр. 612–00–00035/16/2018–03 од 06.03.2020.).

Студијски програм основних струковних студија Текстилно инжењерство има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему, која је доступна јавности. Овај студијски програм има јасно дефинисане циљеве који су усклађени са захтевима тржишта рада, привредног развоја и дефинисаним квалификацијским оквиром. Основни циљ студијског програма Текстилно инжењерство је образовање високостручног кадра за обављање послова у свим фазама производње текстила и одеће. Студенти стичу знања, вештине и способност разумевања различитих појава и процеса који утичу на квалитет готовог производа, а да при том самостално планирају, процењују, прилагођавају и примењују методологије и технике за решавање проблема са којима се сусрећу у реалним условима и њиховој професионалној пракси.

Основни и специфични циљеви студијски програма обухватају:

- да студенти упознају својства влакна и могућност њиховог повезивања са физичким и хемијским својствима текстилног материјала и утицаја различитих фаза технологије на особине пређе, конца, тканина, плетенине и нетканог текстила у циљу добијања готових одевних и других производа пројектованих карактеристика;
- да омогући стицање теоретских, а посебно практичних знања у развијању креативних способности и вештина са посебним нагласком у делу истраживања и иновација у оквиру технолошких процеса производње текстилних производа
- да оспособи студенте да прате развој нових боја и помоћних средстава, нова техничко-технолошка достигнућа у технологији штампања и модној индустрији понуде апликације за постизање задовољавајућег естетског квалитета производа;
- упознавање са развојем и брзим трансфером савремених технологија у конкретне производне процесе;
- да студенти савладају технолошке поступке израде одеће од идеје до готовог производа, анализу и вођење процеса производње, као и могућност увођења рачунарских софтвера у процес производње;
- развој спретности за свеобухватну контролу производног процеса применом рачунарске технологије у свим сегментима производног процеса у текстилној индустрији;
- оспособљавање студената за примену адекватних поступака неге текстила и одеће током животног века производа и избор ефикасног начина за рециклажу или других начина збрињавања производа након његове употребе;
- да развије еколошку свест код студената у реализацији принципа одрживог развоја код пројектовања новог производа и формирања нових производних линија.

Студијски програм омогућава школовање образовних профила који су тражени на тржишту рада у савременим условима.

Квалитет студијског програма основних струковних студија Текстилно инжењерство, Одсека за технолошко уметничке студије Лесковац, обезбеђен је кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењавање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења. Формирањем Академије струковних студија Јужна Србија одобравање студијских програма је у надлежности Академије. Усвојени су Правилник о доношењу студијских програма Академије струковних студија Јужна Србија (бр. 980/2022-14 од 01.06.2022.) – којим се регулише садржај и структура студијског програма, начин и поступак његовог доношења као и друга питања од значаја за студијски програм као и Правилник о стандардима и поступцима за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета (бр. 387/2020 од 17.09.2020.) којим се одређује надлежност за обезбеђење квалитета студијског програма као и поступак и процедура за обезбеђење квалитета студијског програма.

Квалитет студијских програма обезбеђује се кроз праћење и проверу њихових циљева, структуре, радног оптерећења студената, осавремењавање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења, редовно прибављање повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, Регионалне привредне коморе. За обезбеђење квалитета студијских програма надлежна је Комисија за праћење студијских програма, а студентима се обезбеђује учешће у оцењивању и обезбеђењу квалитета студијских програма.

Комисија за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета врши контролу квалитета студијских програма, утврђује могућности за измене и допуне постојећих студијских програма у циљу њиховог осавремењавања и обезбеђења квалитета и Комисији за праћење студијских програма доставља све релевантне информације до којих је дошла приликом контроле квалитета студијских програма. Комисија за праћење студијских програма, на бази информација достављених од стране Комисије за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета, информација о релевантним акредитованим домаћим и иностраним студијским програмима као и на бази повратних информација добијених од послодаваца, националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација, дужна је да Наставно-стручном већу Академије поднесе образложени предлог за увођење нових или укидање, измену и допуну постојећих студијских програма. Академија редовно прибавља информације од послодаваца и представника националне службе за запошљавање о квалитету студија и својих студијских програма, што спада у делокруг рада Комисије за праћење студијских програма. На основу протокола о сарадњи са тржиштем рада и регионалном привредном комором, Академија врши размену релевантних информација. Од Националне службе за запошљавање добија се извештај о статусу свршених студената и о потребама за кадровима са одговарајућим компетенцијама које захтева тржиште рада. На бази ових информација, Академија доставља националној служби за запошљавање информације о расположивим студијским програмима и компетенцијама свршених студената на тим студијским програмима и школује кадрове за тржиште. Од Регионалне привредне коморе добијају се захтеви послодаваца за кадровима са одговарајућим компетенцијама, на основу којих Академија врши измене и допуне студијских програма, исхода процеса учења и компетенција свршених студената. Академија обезбеђује студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма путем њиховог рада у оквиру Комисије за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета и Комисије за праћење студијских програма, као и учешћем у раду Наставно-стручног већа Академије о питањима релевантним за квалитет студијских програма. Непосредно учешће студената у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма обезбеђује се путем анкетања које се спроводи на крају сваког семестра.

Академија струковних студија Јужна Србија и Одсек за технолошко уметничке студије Лесковац обезбеђују непрекидно осавремењавање садржаја курикулума и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа. Одсек тежи континуираном осавремењавању садржаја курикулума. Упоредивост курикулума и осавремењавање у складу са

међународним стандардима остварује се путем праћења студијских програма релевантних акредитованих страних високошколских установа, сарадње са иностраним високошколским установама на унапређењу студијских програма, праћења и активне подршке повећању компетенција наставника и сарадника.

Програмски исходи учења обухваћени су садржајем и исходима учења у оквиру обавезних предмета појединачних студијских програма. Исходи се односе на опис суштинских знања, вештина и ставова који се очекују од дипломираних студената свих нивоа студија.

Компетенције свршених студената и исходи учења усклађени су са дескрипторима шестог (6.1.) нивоа Закона о националном оквиру квалификација Републике Србије:

Након успешно завршених студија на ОСС СП Текстилно инжењерство, студент ће бити оспособљен да:

- вреднује, сагледава и примењује стручна знања у области производње и одржавање текстила и одеће;
- претражује стручну литературу;
- примени прописе, стандарде и остале нормативно-техничке документе;
- примени одговарајуће методе и технике у управљању квалитетом производног процеса и самог производа;
- интегрише знања и вештине, решава сложене проблеме и да расуђује на основу доступних информација које садрже промишљања о друштвеним и етичким одговорностима повезаним са применом њиховог знања и судова;
- успешно комуницира и сарађује у професионалном и друштвеном окружењу;
- организује, обучава и вреднује рад других;
- усмери појединца и заједницу на здрав однос у предузећу и околини, односно животној средини;
- примени знање, вештине при расуђивању и сарадњи са другим учесницима у процесу рада и у службама у заједници;
- самостално презентује резултате свог рада и израђује писмени стручни извештај.

Студијски програм садржи све елементе који су прописани Законом о високом образовању и Стандардима за акредитацију, које је прописао Национални савет за високо образовање. Препоручено је континуирано праћење реализације предложеног студијског програма у свим његовим аспектима као и да се учени евентуални пропусти побољшавају користећи најбољу праксу из образовног простора ЕУ. Такође потребно је користити повратне информације из оцена послодаваца наших студената и личних мишљења о исходима учења на појединим студијским програмима.

Дескриптори који дефинишу нивое у Европском оквиру квалификација (EQF)

Знање	Вештине	Одговорност и самосталност
У контексту EQF-а, знање се описује као теоретско и/или чињенично.	У контексту EQF-а, вештине се описују као когнитивне (које подразумевају употребу логичког, итуитивног и креативног мишљења) и практичне (које подразумевају ручну спретност и употребу метода, материјала, алата и	У контексту EQF-а, одговорност и самосталност се описују као способност онога који учи да примени знање и вештине самостално и одговорно.

	инструмената)	
Исходи учења релевантни за 6. ниво EQF-а		
Напредно знање у области рада или образовања, укључујући критичко разумевање теорија и начела	Напредне вештине, приказ темељног знања и иновативности неопходних за решавање сложених и непредвидљивих проблема у специјализованој области рада или образовања	Спровођење сложених техничких или професионалних активности или пројеката, преузимајући одговорност у одлучивању у непредвидљивом контексту рада или образовања. Преузимање одговорности за управљање професионалним развојем појединаца и група.

Дескриптори квалификација шестог нивоа у складу са Законом о националном оквиру квалификација Републике Србије

Ниво	Знање	Вештине	Способности и ставови
6.1.	Поседује напредна академска и/или стручна знања која се односе на теорије, принципе и процесе укључујући вредновање, критичко разумевање и примену у области учења и/или рада	Решава сложене проблеме у области учења и/или рада у стандардним условима; Примењује вештине успешне комуникације у интеракцији и сарадњи са другима из различитих друштвених група; Користи опрему, инструменте и уређаје релевантне за област учења и/или рада	Предузимљивост у решавању проблема у стандардним условима; Вођење сложених пројеката самостално и са пуном одговорношћу; Примењивавање етичких стандарда своје професије; Организовање, контролисање и обучавање других за рад; Анализира и вреднује различите концепте, моделе и принципе теорије и праксе; Испољава позитиван однос према значају целоживотног учења у личном и професионалном развоју

У складу са Законом о високом образовању, исходи учења и очекиване компетенције дипломираних студената у највећој мери су усаглашени. Студенти основних струковних студија се оцењују помоћу унапред утврђених и објављених критеријума, а они зависе појединачно од наставног плана и програма сваког предмета и његове улоге у студијском програму. Поједини предмети припадају различитим пољима, а у оквиру њих и различитим стручним областима у оквиру поља. Програмске садржине опште-образовних, стручних и стручно-апликативних предмета траже при њиховој реализацији примену одговарајућих облика рада и наставних метода. Појединачне предиспитне обавезе, код сваког предмета, које су прописане у Наставном плану и програму, имају одговарајући значај и тежину за тај предмет. Наставни планови студијских програма предвиђају могућност примене следећих облика предиспитних обавеза: тестове, колоквијуме, домаће радове, графичке радове, семинарске радове, дневнике практичне наставе и дневнике стручне праксе.

Методологија оцењивања студената по сваком предмету је сложен процес и тражи да се постигне што објективније утврђивање броја поена по основу наставе (предавања, вежбе) и по свакој предиспитној обавези - минималан и максималан број поена, водећи рачуна о стандардима да укупан збир поена по сваком предмету по основу наставе и за све предиспитне обавезе буде минимално 30, а максимално 70 поена. Максимални број поена по предмету је 100 поена, а у овај збир улазе и остварени поени из предмета на завршном испиту.

Коначна - јединствена оцена предмета утврђује се на основу укупног збира оствареног броја поена присуства студента настави (предавањима и вежбама), оствареног броја поена на предиспитним обавезама и оствареног броја поена на завршном испиту, а на основу скале која захтева минимално 51 поен за довољну оцену (6), 61 за оцену добар (7), 71 за врло добру оцену (8), 81 за изузетно добру оцену (9) и минимално 91 за одличну оцену (10).

Комисија за оцену и одбрану завршног рада приликом утврђивања коначне - јединствене оцене треба да узме у обзир све релевантне чињенице, а посебно: значај одбрањене теме, самосталност коју је студент показао приликом израде завршног рада, као и саму успешност одбране рада. Одбрањени завршни рад вреднује се од 51 до 100 поена односно оцењује се јединственом позитивном оценом од 6 (довољан) до 10 (одличан).

У овладавању наставних садржаја примењују се методе које подстичу студенте на активно учешће у стицању теоријских знања и практичних вештина, као и примене тих знања и вештина у пракси. Применом таквог приступа постиже се остваривање циљева, као и исхода учења. Захваљујући информационом систему континуирано се прати успех студената, врши анализа остварених резултата и утврђује у којој мери се постигнути резултати поклапају са планираним.

Процена постигнућа студената у постизању намераваних исхода учења врши се на основу показатеља постигнућа као што су просечно трајање студија, број активних студената, број дипломираних студената, број исписаних студената, просечна оцена, проценат пролазности, преглед броја ЕСПБ по студијским програмима.

Показатељи успеха студената акредитованих студијских програма који се реализују на Одсеку приказани су у Табели 4.2. (број и проценат дипломираних студената у односу на број уписаних у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма) и Табели 4.3. (просечно трајање студија у претходне 3 школске године).

Критеријуми за израчунавање ЕСПБ бодова

- 1) Време часова наставе: недељни фонд часова (предавања + вежбе) $\times 15$
- 2) Време припреме испита: недељни фонд часова (предавања + вежбе) $\times 15 \times 1,5$
- 3) Време полагања колоквијума: број колоквијума $\times 2$ часа
- 4) Време израде графичких радова: број радова $\times 15$ часова
- 5) Време израде семинарских радова: број радова $\times 15$ часова
- 6) Време израде теста: број тестова $\times 1$ час
- 7) Време израде домаћих радова: број радова $\times 10$ часова
- 8) Време полагања писменог или усменог испита 4 часа

У дефинисању оптерећења студената полази се од чињенице да се у току школске године изводи активна настава у току 30 седмица и да се студент на активној настави ангажује минимално 20 часова седмично, те да укупно ангажовање студента износи између 1500 и 1800 часова у току школске године. Одсек систематски прати и проверава оцене студената по предметима и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у дистрибуцији оцена, затим прати благовремену обавештеност студената о обавези похађања наставе и њихову способност да примене усвојена знања.

Комисија за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета Академије и надлежна Подкомисија на нивоу Одсека за технолошко уметничке студије Лесковац, активно прате ангажман студената и прикупља повратне информације путем анкетних упитника како за процену

квалитета установе тако и за процену квалитета наставних предмета и предметних наставника и сарадника.

Студенти Одсека код процене квалитета установе оцењују стандарде и поступке обезбеђења квалитета установе, путем процене њихове адекватности. Код система обезбеђења квалитета дају мишљење о томе да ли Академија и сам Одсек имају адекватно изграђену организациону структуру и систем за обезбеђење квалитета. Квалитет студијских програма Академије и Одсека, студенти евалуирају путем давања мишљења о томе да ли су студијски програми конципирани на начин да подстичу студенте на стваралачки и дедуктиван начин размишљања и могућности примене стечених знања и вештина у практичне сврхе. Квалитет наставног процеса студенти оцењују путем давања мишљења о плану и распореду наставе, придржавању распореда часова и плана наставе од стране предметних наставника и сарадника, интерактивности наставног процеса као и о мотивисаности и стручности рада наставника и сарадника. Квалитет издавачког и стручног рада студенти оцењују кроз могућности које им Академија и Одсек пружају приликом објављивања радова у публикацијама Академије и Одсека, као и доступности и садржају Информатора Одсека.

Метода егзактног мерења оптерећења студената за сваки ЕСПБ бод састоји се у прорачуну оптерећења за сваки предмет и свих садржаја рада на предмету, у оквиру активне наставе и осталог ангажовања студента са једне стране, и постигнутог успеха у мерењу знања и оцене студената путем анкете са друге стране.

Студенти основних и мастер струковних студија се оцењују помоћу унапред утврђених и објављених критеријума, а они зависе појединачно од наставног плана и програма сваког предмета и његове улоге у студијском програму. Поједини предмети припадају различитим пољима, а у оквиру њих и различитим стручним областима у оквиру поља. Програмске садржине опште-образовних, стручних и стручно-апликативних предмета траже при њиховој реализацији примену одговарајућих облика рада и наставних метода. Појединачне предиспитне обавезе, код сваког предмета, које су прописане у Наставном плану и програму, имају одговарајући значај и тежину за тај предмет. Наставни планови студијских програма предвиђају могућност примене следећих облика предиспитних обавеза: тестове, колоквијуме, домаће радове, графичке радове, семинарске радове, дневнике практичне наставе и дневнике стручне праксе.

Методологија оцењивања студената по сваком предмету је процес у коме се тежи да се постигне што објективније утврђивање броја поена по основу наставе (предавања, вежбе) и по свакој предиспитној обавези - минималан и максималан број поена, водећи рачуна о стандардима да укупан збир поена по сваком предмету по основу наставе и за све предиспитне обавезе буде минимално 30, а максимално 70 поена. Максимални број поена по предмету је 100 поена, а у овај збир улазе и остварени поени из предмета на завршном испиту. Критеријуми за израчунавање ЕСПБ бодова су дефинисани на следећи начин: време часова наставе: недељни фонд часова (предавања + вежбе) $\times 15$; Време припреме испита: недељни фонд часова (предавања + вежбе) $\times 15 \times 1,5$; време полагања колоквијума: број колоквијума $\times 2$ часа; време израде графичких радова: број радова $\times 15$ часова; време израде семинарских радова: број радова $\times 15$ часова; време израде теста: број тестова $\times 1$ час; време израде домаћих радова: број радова $\times 10$ часова; време полагања писменог или усменог испита 4 часа; практична настава. На пример, уколико узмемо предмет са недељним фондом часова 2+2, једним графичким и једним семинарским радом који се полаже писаним путем, ЕСПБ добијамо: ЕСПБ:

$(2+2) \times 15 + (2+2) \times 15 \times 1,5 + 1 \times 15 + 1 \times 15 + 4 = 60 + 90 + 15 + 15 + 4 = 184 : 30 = 6,13 = 6$ ЕСПБ.

Комисија за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета Академије и надлежна Подкомисија на нивоу Одсека, путем анкетних упитника редовно прате ставове студената Академије (Одсека) о свим важним питањима везаним за наставни процес и студентски стандард. Резултати анкете се јавно публикују путем званичног веб сајта Одсека.

Правилником о пријави, припреми и одбрани завршног рада (бр. 630/2022-6 од 06.04.2022.) уређује се начин и поступак пријаве, припреме и одбране завршног рада, пратећа документа и

одговорност у процесу вођења завршног рада на основним, специјалистичким и мастер струковним студијама Академије струковних студија Јужна Србија (и свим њеним одсецима). Правилник је доступан јавности (на сајту Академије и њених одсека). Наставници и студенти упознати су са дефинисаним захтевима које завршни рад треба да испуни, посебно у погледу академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања. Полагање завршног рада је завршни испит студија на Академији. Завршни рад представља самосталну стручну обраду одређеног проблема. Завршним радом студент доказује да је на основу знања стеченог током студија овладао задатом темом, да је тему обрадио по предвиђеној методологији, да зна да користи стручну литературу и терминологију, као и да је исправно наводи. Тема завршног рада бира се из предмета које садржи студијски програм. Студент стиче право да полаже завршни рад када је испунио све предиспитне и испитне обавезе предвиђене студијским програмом. Студент може да узме тему за завршни рад из предмета са студијског програма који је похађао. Право да брани завршни рад има студент који је положио све испите предвиђене студијским програмом, обавио стручну праксу и ако је завршни рад позитивно оцењен од стране ментора. Тему завршног рада утврђује наставник у договору са студентом и бира се са листе тема које је усвојило Веће Катедре.

Циљ завршног рада је да покаже да је студент овладао стручним знањима и вештинама и стекао потребне компетенције за самосталан рад у области текстилног инжењерства.

Израдом и одбраном завршног рада студент ће бити способан да идентификује и решава проблеме у области производње текстила, примењује стечена знања и специфичне практичне вештине у обављању активности и задатака у овој области, настави стручно усавршавање на вишем нивоу студија. Припрема и израда завршног рада подразумева континуирану сарадњу са менторима из предузећа чије је пословање предмет истраживања, као и са ментором–предметним наставником. Студенти самостално прикупљају потребне литературне изводе и неопходне податке, врше одговарајућа истраживања уз консултације са менторима и израђују завршни рад. Након обављеног стручног истраживања, студент припрема завршни рад уз упутства и консултације са ментором у форми која садржи следећа поглавља: увод, теоријски део, обрада теме завршног рада са конкретним истраживањем, резултати истраживања, закључак, преглед литературе. У уводу се представља теоријска основа проблема, питања која ће се у раду разматрати или хипотезе које ће се тестирати. Теоријски део садржи секције и параграфе. Теоријски део садржи теоријско разматрање проблема којим се бави тема. Теоријски део садржи теоријско разматрање проблема којим се бави тема. Практични део мора садржати добијене резултате уз одговарајуће објашњење резултата, као и назначени значај који добијени резултати имају за закључке. Закључак представља резултате до који се у раду дошло. Литературе је детаљан списак коришћене литературе. Изјава о ауторском раду налази се на последњој страни рада.

Алумни Академије струковних студија Јужна Србија је заједница пријатеља, бивших студената, запослених и сарадника који се повезују и настављају комуникацију и сарадњу, заједнички напредују и пружају подршку једни другима, у циљу креирања и остваривања заједничких и индивидуалних успеха и достигнућа. На сајту Одсека и Академије налази се приступница Алумни организације Академије струковних студија Јужна Србија. Свршени студенти својим знањем, искуством, контактима и добром вољом пружају подршку и доприносе даљем развоју образовних потенцијала и академске репутације Академије, посредују у склапању нових партнерстава између Академије и пословних, академских, стручних и других организација, пружају менторску и професионалну подршку садашњим студентима на почетку пословне каријере и кроз заједничко деловање доприносе креирању додатне вредности за Академију, садашње студенте и чланове Алумни асоцијације.

Дипломирани студенти на дан одбране завршног рада попуњавају Анкетни упитник дипломираних студената којим израђавају своје мишљење о квалитету студијских програма и постигнутим исходима учења (студенти оцењују организацију студија, садржај студијског

програма, учешће студената у настави, наставнике, дају предлоге за унапређење квалитета студијског програма и истичу евентуалне проблеме са којима су се суочили у процесу студирања. Прикупљени подаци се обрађују и анализирају од стране Поткомисија за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета и централне Комисије. Поменута Комисија и поткомисије (на нивоу сваког од Одсека) једном годишње спроводе и анкетање послодаваца кроз анкетни упитник Задовољство послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца. На овај начин добијају се важне информације о квалитету студија и студијских програма те оспособљености дипломаца и потребама послодаваца за новим кадровима.

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- циљеве студијског програма и њихову усклађеност са исходима учења;
- методе наставе оријентисане ка учењу исхода учења;
- систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења;
- усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења;
- међусобну усаглашеност исхода учења и очекиваних компетенција базираних на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања;
- способност функционалне интеграције знања и вештина;
- поступке праћења квалитета студијских програма;
- повратне информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама;
- континуирано освремењивање студијских програма;
- доступност информација о дипломском раду и стручној пракси;
- доступност информација о студијским програмима и исходима учења.

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Јасно дефинисани циљеви студијског програма Текстилно инжењерство и њихова усклађеност са исходима учења +++ • Систем оцењивања заснован је на мерењу исхода учења. ++ • Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења за достизање потребних исхода учења. +++ • Опис квалификација за основне струковне студије усаглашен је са компетенцијама заснованим на исходима учења. ++ • Редовно праћење квалитета студијских програма од стране студената. +++ • Доступност свих значајних информација о студијским програмима и исходима учења на интернет презентацији Одсека (Академије) +++ • Доступност информација о завршном раду и стручној пракси на интернет презентацији Одсека. (Академије) ++ 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољан број послодаваца даје мишљења о компетенцијама дипломираних студената + • Недовољна сарадња са Националном службом за запошљавање и Регионалном привредном комором по питању прибављања релевантних података о потребама за кадровима које захтева тржиште рада, компетенцијама свршених студената и исхода учења. (посебно у условима пандемије COVID-19 вируса) ++

<ul style="list-style-type: none"> • Поступци праћења квалитета студијских програма. +++ • Усаглашени анкетни упитници на свим одсецима Академије +++ • Усаглашени документи за реализацију програма стручних пракси и реализацију наставног процеса на предмету Стручна пракса на свим одсецима +++ • Измена методологије прикупљања података (свршени студенти), довела је до повећања узорка неопходног за адекватну процену квалитета студија и студијских програма +++ • Стварање услова за повећање мобилности наставника и студената о чему сведоче реализоване мобилности у претходном периоду и одобрена средства за реализацију нових мобилности у наредном периоду +++ 	
<p style="text-align: center;">МОГУЋНОСТИ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Перманентни рад на побољшању квалитета наставног процеса +++ • Дефинисање мера за побољшање успеха студената на испитима +++ • Унапређење интернет презентације Одсека и Академије +++ • Обезбеђивање обављања студентске праксе у земљи и иностранству ++ • Подизање квалитета стручне праксе ++ • Повратне информације од дипломираних студената о примени стеченог знања у пракси +++ • Регионално повезивање високошколских установа у циљу размене искустава зарад повећања квалитета студијских програма ++ 	<p style="text-align: center;">ОПАСНОСТИ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Недовољна мотивисаност наставника за нове методе у реализацији наставе + • Недовољна мотивисаност послодаваца да искажу своја мишљења о компетенцијама дипломираних студената + • Недовољна заинтересованост привредних субјеката за реализацију стручне праксе посебно у условима пандемије COVID-19 вируса ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

- Стално проширење и доступност интерактивних садржаја на интернет презентацији Академије и Одсека за наставнике и студенте.
- Континуирано спроводити едукативне курсеве за нове методе наставе за наставнике и сараднике.
- Обезбедити веће учешће послодаваца и давања мишљења о компетенцијама свршених студената, путем чешће комуникације.
- Непрекидно усавршавање квалитета наставе уз уважавање мишљења послодаваца, редовних и дипломираних студената.
- Академија тежи успостављању интензивније сарадње са привредним субјектима и инсититуцијама из окружења како би ускладила садржаје студијских програма са

захтевима и потребама послодаваца.

- Повећање мотивације код свршених студената за учешће у процесу вредновања квалитета студијских програма кроз Студентски Парламент и Алумни организацију Академије.
- Повећање броја послодаваца и мотивације код послодаваца за учешће у процесу вредновања студијских програма кроз рад Савета Послодаваца Академије.
- Рад на интензивирању сарадње са Националном службом за запошљавање и Регионалном привредном комором.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.